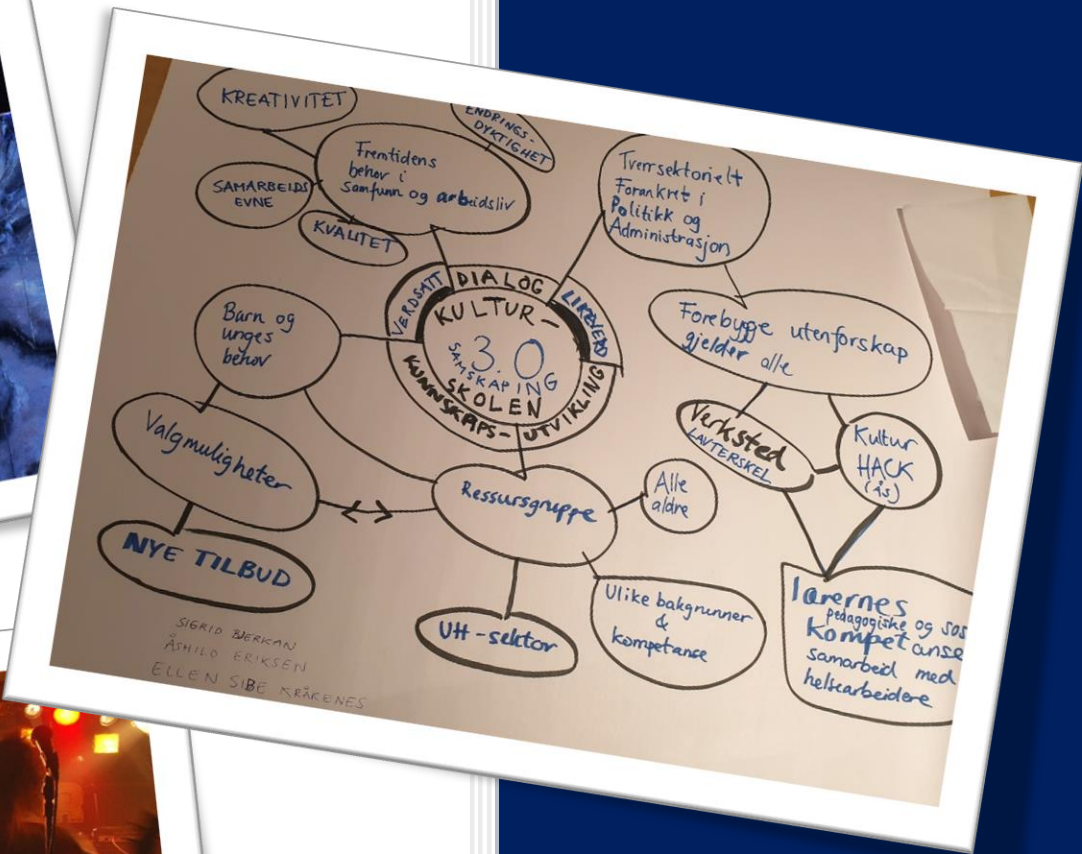

Underveisrapport, en sammenfatning

Torkel Øien

24.04.2020

Kulturskolen i fremtiden

Prosjektperiode mars 2019 – desember 2020

Underveisrapport mars 2020, sammendrag

Bakgrunn

KS (kommunesektorens organisasjon) og Norsk kulturskoleråd (kulturskolerådet) samarbeider om et prosjekt hvor formålet er å sette fokus på kulturskolens funksjon, oppgave og rolle i det kommunale tjenestetilbudet. Arbeidet bygger på KS`medlemsdialog, Kultur for framtida ([Oppspill](#)), [Hovedstyrets vedtak om kultursatsingen i KS](#) og Norsk kulturskoleråds medlemsdialog i tillegg til landsstyrets vedtatte satsingsområder for sitt utviklingsarbeid.

I tillegg er følgende nasjonale dokument tatt inn i arbeidet:

- Skaperglede, engasjement og utforskertrang: [Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning](#) - en strategi fra Utdanningsdirektoratet. (Svar på anmodningsvedtak fra Stortinget om hvordan de praktisk-estetiske fagene i skolen kan styrkes på kort og lang sikt).
- Kultur + skole = sant: [Kunnskapsgrunnlag om kulturskolen i Norge](#) – bestilt av Utdanningsdirektoratet, for bruk i arbeidet med stortingsmeldingen om barne- og ungdomskultur.

Prosjektets arbeidsperiode sammenfaller med departementenes (Kunnskaps- og Kultur-) sitt arbeid med stortingsmelding for barne- og ungdomskultur. Det har aktualisert prosjekttematikken for mange – og gir arbeidet en oppmerksomhet og mulighet til å påvirke og være med i prosesser på alle forvaltningsnivåer og i ulike fag- og interesse miljøer.

Noen viktige punkter for arbeidet

- Det er ønskelig å få konkretisert nasjonale ambisjoner for kulturskolen og sett nærmere på hva slags grep kommunen som den ansvarlige eier kan og bør ta.
- Målet er å bidra til å løfte kulturskolen som aktør i lokal samfunnsutvikling og se nærmere på hvem som har definisjonsmakt for innhold, organisering og kompetanseplanlegging. - Hvilken kompetanse skal kulturskolen ha – og hvordan henger den sammen med og kompletterer øvrig kompetanse i kommunen og lokalsamfunnet?
- Prosjektet ønsker også å diskutere hvordan kulturskolens oppgaver, aktiviteter og mål kan ses i sammen med andre satsinger og tjenester på regionalt, nasjonalt og kommunalt nivå. Hva må til for å skape tydeligere sammenhenger gjennom/mellom forvaltningsnivåene?

Hvordan vi har jobbet

Det er vesentlig at prosjektet relaterer seg til behov, tanker og opplevd virkelighet der kulturskolen virker og drives. Å møte ulike interessenter har blitt prioritert. Prosjektet har forholdt seg til allerede eksisterende ordninger, nettverk og møteplasser, så langt mulig, for ikke å belaste interessentene eller prosjektet unødig med tid og bruk av ressurser.

Verksteder

Vi har tegnet fremtidsbilder, på ulike møteplasser rundt i landet, med deltagere som har forskjellige rammebetingelser og med ulike representanter og roller til stede.

Absolutt

Kulturskole og kultur er nå tatt inn i rammeverket til Absolutt. Utviklingsprogrammet [ABSOLUTT](#), fra KS, skal bidra til at folkevalgte, administrasjon og ulike aktører i lokalsamfunnet sammen utvikler kunnskap om handlingsrom, roller og ansvar for barn og unges utdanning og oppvekst.

Veiledningsordningen

Norsk kulturskoleråds [veilederordning](#) bistår kulturskoleeieren og kulturskolen med å etablere et kontinuerlig utviklingsarbeid knyttet til kulturskolen i kommunen. Deltagende kommunene har valgt å sette fokus på kulturskoleutvikling og er gode kandidater og samarbeidspartnere for oss i å drive målrettet utviklings- og utprøvningsarbeid.

UH-sektor

Hvilken kompetanse trenger kommunene for å besette sin organisasjon best mulig, slik at målene for kulturskolens rolle i tjenesteproduksjonen nås? UH-sektor er viktig i dialogen rundt dette.

Samspill med Nasjonale aktører

Kunnskapsdepartementet, KS og Norsk kulturskoleråd har arrangert [Fagseminar](#) med utgangspunkt i [Kunnskapsgrunnlaget om kulturskolen](#). I [BUSK](#), et kunnskapsgrunnlag til barne- og ungdomskulturmeldingen, basert på barn og unges stemmer, har vi vært med.

Mål og tiltak

Med utgangspunkt i begrunnelsen og effektmålene for prosjektet, har prosjektgruppen formulert seks resultatmål:

1. Vi har beskrevet kulturskole 3.0 inn i en kommune 3.0 –ramme.
2. Vi har initiert et FOU-arbeid knyttet til kulturskolens rolle i kommune 3.0.
3. Vi har gitt eksempler på hvordan kommunene kan arbeide videre med å inkludere kulturskolen i sitt helhetlige tjenestetilbud.
4. Vi har innarbeidet kulturskolen i ABSOLUTT-programmet.
5. Vi har belyst kulturskolens mulige rolle i et livsløpsperspektiv.
6. Vi har synliggjort behov og mulige løsninger for ny kompetanse på ledelse- og ansattnivå

Videreføring

Arbeidet så langt, peker mot en mer praktisk videreføring, hvor «eierorganisasjonene» som utviklingsaktør, sammen med kommunene, og andre interessenter tester hvordan kommunene kan nå de ønskede effektene som prosjektet har formulert:

1. Den kommunale kulturskolen har en tydelig rolle i å oppfylle kommunens samfunnsoppdrag, og dette beskrives i kommunens planverk.
2. Den kommunale kulturskolen har en tydelig og fornyet rolle i kommunenes helhetlige tjenestetilbud.

Det skal utvikles kjennetegn og indikatorer for målbilder knyttet til «Fremtidens kulturskole». Det formuleres strategier og grep for å ta seg fra dagens situasjon, til ønsket situasjon. Tanker om hva som kan fortelle oss at vi er på rett vei – og hvordan vi vet at vi er fremme, er nyttig i denne refleksjonen.

Attraktiv og relevant

Gjennom prosjektarbeidet så langt, har vi fått mange innspill på kjennetegn og tanker for fremtidens kulturskole. Noe av det som kommer tydelig frem i dialogen, er at en kulturskole som skal ha livets rett, må være attraktiv og ha relevans. Den må være dynamisk og ha bred forankring i ulike sektorer og tjenester. Den skal være en viktig faktor for hele oppvekstfeltet og barn og unge, samtidig som den har kraft og betydning for hele livsløpet.

Hvordan kan det se ut?

En av de oppgavene prosjektet har jobbet med, er å beskrive kjennetegn på «Fremtidens kulturskole». Den har vi kalt «Kulturskole 3.0». Betegnelsen er inspirert av kommune 3.0, som kort beskrives med noen kjennetegn i notatet: Kulturskole 3.0, fremtidens kulturskole. Dette og mer utfyllende info om arbeidet så langt, vil før sommeren 2020 tilgjengeliggjøres på nettsidene til KS og kulturskolerådet.

Temaer

Etter dialog og møter med mange ulike aktører, kommuner og roller, sitter vi igjen med noen gjennomgående tema. Dette er ikke uttømmende for beskrivelsen av arbeidet med tematikken «Kulturskolen i fremtiden», men det viser noen trender:

- Helhetlig oppvekst – kulturskolens plass og samspill i et helhetlig tjenestelandskap.
- Kulturskolens plass i samarbeidet med barnehage, sfo, grunnskole og vgs
- Livsløpsperspektivet og nye målgrupper
- Hvordan jobber feltet i fremtiden – nye perspektiver
- Hvorfor finnes kulturskolen?
- Lokalt eierskap og involvering - medvirkning og samskaping
- Rolle og ambisjoner for kulturskolen nasjonalt, regionalt og lokalt
- Kompetanse og ledelse
- Betydning for samfunnsutviklingen
- Den kulturelle infrastrukturen, kulturskolens ansvar og muligheter

Tjenestelandskap – de tjenester, ordninger og aktiviteter som «berører» en gruppe eller et individ. Offentlige, private, frivillige, formelle og uformelle. Hvordan tjenestene henger sammen og hvordan det «ser ut» fra de ulike brukere og interessenter hører også med.

Vi sitter også på mange ulike utsagn fra arbeidet, som kan være statement, eller perspektiver som vi bør ta med oss videre. Her er noen få av dem:

Hvorfor finnes kulturskolen?

Kulturskolen er et sted for læring, fordypning, for håndverk og for videreutvikling av nye fag. Kulturskolen er viktig for hele mennesket, Kulturskolen er en grunnleggende del av et demokratisk lands kulturelle eksistens. og kulturskolen skal være for alle!

Helhetlig oppvekst:

Opplæringsloven bør si noe om samarbeid mellom grunnskole, barnehage og kulturskole.

Hvorfor finnes kulturskolen?

- Gi opplæring i kunstfagene
- Berike lokalsamfunnet
- Skape bolyst
- Ivareta en kulturarv
- forberede seg til videre studier / yrkesval!

I lys av kommune 3.0:

Rådsutvikling: Også ha råd som ikke er interne. Større deltakelse fra ikke-deltagere. - dvs samfunnsgrupper som ikke bruker kulturskolen allerede. Vi trenger utenfraperspektivet.

Helhetlig oppvekst og kompetanse :

Høgskoler/universiteter må tilby utdanning som er lagt til rette for denne typen måte å jobbe på.

Medvirkning og samskaping

Hvorfor: Gi kulturskolen en tydelig retning ønsket i lokalmiljøet!

Gjennom: - En utviklingsplan med politisk forankring/ involvering
- En ressursgruppe/forum for denne planen bestående a kulturskole, grunnskole, foreldre/elever, politikere,